

Verslag informatieavond Zonnepark De Schorf

Datum: 13 maart 2019

Locatie: gemeenschapshuis De Wieksjlaag, Beringe

Aantal aanwezigen: circa 40 mensen (inclusief medewerkers Raedthuys Pure Energie)

Mede uit het oogpunt van leesbaarheid is dit een verslag op hoofdlijnen en zijn het geen letterlijke notulen van de bijeenkomst. Raedthuys Pure Energie heeft tegelijkertijd wel geprobeerd dit verslag zo volledig mogelijk te laten zijn en met name te registreren welke vragen en opmerkingen door bezoekers zijn gesteld en gemaakt.

Verloop van de informatieavond

Matthijs Oppenhuizen (Raedthuys Pure Energie) heet iedereen welkom en geeft dan het woord door aan Ton Verstegen en Hans van Rijswijk. Zij zijn de eigenaren van de percelen waar het zonnepark is beoogd en lichten toe hoe het idee voor het zonnepark is ontstaan:

Pakweg vijf jaar geleden werden zij benaderd door Raedthuys Pure Energie om een windpark te realiseren. Hier moesten zij over nadenken, maar toch besloten ze samen om hiermee aan de slag te gaan. Ze vermoedden dat anders anderen het zouden oppakken. Samen met twee andere grondeigenaren probeerden ze Windpark Beringe te realiseren, maar dat is niet gelukt. Het initiatief voor Windpark Egchelse Heide ontstond namelijk ook en heeft inmiddels de vergunning gekregen om het windpark te realiseren. Daardoor is Windpark Beringe fysiek niet meer mogelijk. Toen zijn Ton en Hans gaan nadenken over zonne-energie als alternatieve optie. Ze hebben toen Raedthuys Pure Energie weer benaderd om een plan voor zonne-energie verder uit te werken en op die manier zijn ze tot dit idee voor dit zonnepark gekomen. Ton en Hans geven aan: het doel van deze avond is dat bezoekers vragen kunnen stellen, hun mening kunnen geven en we zo samen kijken wat eruit komt.

Matthijs Oppenhuizen neemt het woord weer over en stelt de andere aanwezigen namens Raedthuys Pure Energie voor (Henk Schoonvelde, Michel Arninkhof en Anne Schipper). Verder schetst hij kort wat voor bedrijf Raedthuys Pure Energie is.

Hierna geeft Henk Schoonvelde een presentatie over de inhoud en status van het initiatief. Zie hiervoor de presentatie die als bijlage bij dit verslag is gevoegd.

Tijdens en na de presentatie worden er vragen gesteld en opmerkingen gemaakt vanuit de zaal, waarop Henk, Matthijs en Michel namens Raedthuys Pure Energie reageren. Deze vragen, opmerkingen en de reacties daarop staan hieronder vermeld, gerubriceerd onder enkele thema's die tijdens de informatieavond met name zijn besproken.

Gebruik van landbouwgrond, landschappelijke inpassing, natuurwaarden

- Enkele kilometers verderop bevinden zich een industrieterrein met grote platte daken, er is een oude vuilstortlocatie en stallen en schuren met asbestdaken moeten worden vervangen. Kunnen we die locaties niet beter eerst benutten voordat we zonnepanelen op landbouwgrond plaatsen?
- Wordt er rekening gehouden met de versnippering van het landschap en de negatieve impact die een zonnepark kan hebben op de natuur? Is er dubbelgebruik mogelijk, om zo zorgvuldig om te gaan met de schaarse ruimte in Nederland?

- Wat voor biotoopmaatregelen zijn er mogelijk? In de presentatie staat namelijk alleen een bosje langs de rand van het zonnepark ingetekend. Kan daarbij ook rekening worden gehouden met dieren?
- Kan het verbouwen van een energiegewas op deze percelen niet beter zijn als het gaat om CO2-reductie?

Reactie Raedthuys Pure Energie:

- De vraag of het niet beter is eerst daken te benutten en dan pas landbouwgrond, is een begrijpelijke en terechte vraag. Als bedrijf realiseren wij ook zonnepanelen op daken. Toch ligt dat volgens ons gecompliceerder. Zo is ongeveer 30 procent van de daken in Nederland geschikt voor zonnepanelen, en dan moeten de eigenaren het ook nog willen. Zonnepanelen op daken realiseren, is ook lastiger dan het lijkt. We hebben bijvoorbeeld vier jaar gewerkt aan een groot zonnedak in het westen van Nederland dat toch niet haalbaar bleek. We geloven er daarom in dat het verstandig is om verschillende projecten tegelijkertijd te starten. Ook halen we de duurzaamheidsdoelstellingen niet als we alleen de daken gebruiken. Over de oude vuilstort die wordt genoemd, weten wij niet genoeg om daarover iets te kunnen zeggen. Nog een toevoeging hierop: branchevereniging HollandSolar geeft aan dat minder dan een half procent van de landbouwgrond in Nederland nodig is voor zonneparken om de duurzaamheidsdoelen te halen. [Klik hier voor meer informatie daarover.](#)
- Een zonnepark kan negatieve impact hebben op landschap en natuur, dat klopt. Maar dat kan ook anders. Bij zonneparken zoals deze is landschappelijke inpassing goed mogelijk en kunnen we ook kijken naar gebruik van bloemenmengsels en bosschages langs en tussen de panelen. Dat kan weer gunstig zijn voor insecten en weidevogels. Zo kan er ook rekening worden gehouden met klein wild: door een opening aan de onderkant van het hekwerk kan klein wild toch nog het gebied van het zonnepark in. Wellicht zijn schapen ook te combineren met het zonnepark? We hebben daarover nog geen besluiten genomen, omdat we in een vervolgtraject met de omgeving willen bespreken wat er mogelijk en gewenst is.
- *Over de opmerking over een energiegewas komen er reacties uit de zaal die stellen dat we van fossiele brandstoffen af moeten en daarom ook bijvoorbeeld zonneparken nodig hebben.*

Financiële participatie

- Wat is een gebiedsfonds?
- Hoe groot is het gebied voor het gebiedsfonds?
- Windpark Egchelse Heide doet 1 euro per opgewekte MWh in het gebiedsfonds. Waarom doen jullie 0,50 euro per MWh?
- Er moet nog beleid komen, maar de kans is groot dat het uitgangspunt wordt dat 50% van een zonnepark in eigendom van de omgeving moet komen.
- Als je lid bent van de coöperatie en mee-investeert, in welke box (Belastingdienst) valt dan het rendement dat je ontvangt?
- Is het mogelijk om ook de stroom uit het zonnepark te krijgen als je deelneemt via de coöperatie, en dan eventueel goedkoper?
- Bij windparken gebeurt het vaker dat grondinkomsten worden gedeeld met omliggende grondeigenaren. Kan dat hier ook? Of kunnen nog andere grondeigenaren aansluiten om het initiatief te vergroten?

Reactie Raedthuys Pure Energie:

- Het gebiedsfonds komt voort uit de windsector. Deze sector heeft in de NWEA-gedragscode afgesproken bij windprojecten 0,40 euro tot 0,50 euro per opgewekte MWh beschikbaar te stellen aan de omgeving. Een deel van de opbrengst wordt hiermee ter beschikking gesteld

aan de omgeving. Het is in grote mate aan de omgeving om te bepalen wat er met dit geld gebeurt. Wij hebben dat gekopieerd naar onze ideeën voor zonneparken. Bij een verwachte opbrengst van 25 miljoen kWh zou het gebiedsfonds bij dit zonnepark circa 12.500 euro per jaar kunnen zijn, voor een periode van 15 jaar (één MWh = 1000 kWh).

- De omvang van het gebied waarvoor het gebiedsfonds geldt, laten wij op dit moment open. Wij vinden het niet aan ons om hier besluiten over te nemen, maar aan de omgeving. In een vervolgtraject kunnen we ook dat met elkaar bespreken. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat er een stichting wordt opgericht die het fonds beheert en dat die stichting het geld uitkeert aan projecten die bijdragen aan de doelstellingen van het fonds.
- De gedragscode van NWEA die wij toepassen voor onze zonneparken is geen wet, maar een bovenwettelijke maatregel die initiatiefnemers zichzelf hebben opgelegd. Het staat initiatiefnemers vrij om hiervan af te wijken, maar wij kiezen ervoor aan te sluiten bij de lijn uit de gedragscode die op veel plekken in het land wordt toegepast.
- Ons vertrekpunt is dat 25% van het zonnepark eigendom kan worden van de omgeving via bijvoorbeeld een coöperatie, omdat de omgeving wel in staat moet zijn het eigen vermogen op te brengen voor een dergelijke investering. In onze presentatie geven we een rekenvoorbeeld van wat de omgeving moet opbrengen om mee te kunnen doen. Maar zoals wij ook hebben aangegeven in de presentatie is voor ons 50% eigendom van de omgeving ook zeker mogelijk, als de omgeving dat wil en kan. Ook dat lijkt ons goed om verder met elkaar te bespreken en een plan te maken.
- We verwachten dat het rendement dat een lid van de coöperatie maakt in box 3 valt bij de Belastingdienst (vermogen). Er moet dus wel belasting over worden betaald.
- Stroom krijgen uit het zonnepark is mogelijk, daar kunnen we samen een plan voor maken.
- Via de coöperatie en het gebiedsfonds zijn er reeds mogelijkheden voor omwonenden om ook financieel voordeel te hebben van het zonnepark. Het vergroten van het gebied en betrekken van meer gronden kan een bespreekpunt zijn voor ons.

Beleid en besluitvorming door gemeente en op provinciaal niveau

- Stel dat je een vergunning aanvraagt voor dit zonnepark? Wat is dan de procedure?
- Hoe staat de gemeente tegenover dit initiatief?
- De gemeente heeft nog geen beleid voor zonneparken. Stel dat er ook geen beleid komt, is het maken van een plan voor een zonnepark dan nu geen verspilde moeite? En is er een tijdspad bekend wanneer de gemeente met beleid komt?
- Zijn er andere organisaties die hierbij betrokken moeten zijn, zoals de Natuur & Milieu Federatie Limburg?
- In Venlo is de komst van een windmolenpark mogelijk gemaakt doordat de provincie daar de gemeente is gaan overrulen. Kan dat hier gebeuren? Is er contact met de provincie?
- Is er een MER (Milieueffectrapportage) nodig voor zonneparken, zoals dat wel moet bij andere grote ruimtelijke ontwikkelingen?

Reactie Raedthuys Pure Energie:

- Een vergunning zullen wij aanvragen bij de gemeente Peel en Maas. Eerst zal het college van B en W daarover een besluit moeten nemen, daarna de gemeenteraad. Wij vragen nu nog geen vergunning aan, omdat we eerst in gesprek willen met de omgeving.
- De gemeente houdt ons niet tegen om in gesprek te gaan met de omgeving, maar werkt op dit moment nog niet mee aan dit initiatief. De reden daarvoor is dat de gemeente nog geen beleid heeft voor zonneparken. In december 2017 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin is besloten op de rem te trappen en pas medewerking te verlenen aan zonneparken als er beleid is. Toch hebben wij besloten dit initiatief nu te nemen. We vinden

het belangrijk om in een vroeg stadium in ieder geval contact te hebben met de omgeving. We willen graag samen met de omgeving een plan maken.

- Het klopt dat het een risico is dat de gemeente besluit geen beleid te maken en dat het maken van een plan voor ons en de omgeving verspilde moeite is. Maar onze inschatting is wel dat er beleid komt, vanwege de grote opgave die er is om genoeg duurzame energie op te wekken. Daarbij zijn ook zonneparken nodig, zo blijkt op veel andere plekken in het land. Alle duurzame opties zijn nodig, is onze overtuiging.
Vanuit de zaal komt de aanvulling dat er ook Regionale Energie Strategieën worden opgesteld waarin ook wordt benoemd hoeveel zonneparken er nodig zijn in de regio. Een tijdspad bij de gemeente voor mogelijk beleid is ons op dit moment niet bekend.
- We hebben alle adressen binnen 1,5 kilometer van het beoogde zonnepark een brief gestuurd met de uitnodiging voor deze informatieavond. Verder hebben we een persbericht van gelijke strekking verstuurd, een brief aan de gemeente (ambtelijk en raad) en ook relevante maatschappelijke organisaties hiervoor uitgenodigd. Daarbij hoorde ook Natuur & Milieu Federatie Limburg (NMF). Deze organisatie wilde er bij zijn vanavond, maar was verhinderd. Wel stuurde NMF ons een uitgebreide mail waarvan de strekking is dat de door ons beoogde locatie geen voorkeurslocatie is, maar ook niet een onmogelijke locatie. We gaan nog nader in gesprek met NMF.
- We hebben ook de provincie geïnformeerd over ons idee en deze informatieavond, maar het is zeker niet waarschijnlijk dat de provincie hier eenzelfde beslissing kan nemen als bij het windpark in Venlo. Ten eerste is het onze insteek om dit bij de gemeente te houden en ten tweede is een zonnepark tot 50 hectare altijd een zaak voor de gemeente. Boven 50 hectare is het Rijk het bevoegd gezag. Dat is bij windparken anders geregeld.
- Voor een zonnepark is het niet nodig een MER te maken, vanwege de beperkte milieueffecten. In Groningen is daar wel een aantal keer sprake van geweest, maar het hoeft niet. Dat scheelt ook aanzienlijk in de kosten en helpt het project rendabel te maken.

Hinder voor de omgeving

- Welke hinder kan er ontstaan voor de omgeving als dit zonnepark wordt gerealiseerd? Denk bijvoorbeeld aan reflectie van het zonlicht of geluid? Zeker met in ogenschouw het stille gebied waar het zonnepark is beoogd.
- Is er kans op bodemverontreiniging? Een Duits onderzoek zou concluderen dat dit wel zo is. <https://www.boerenbusiness.nl/grond/artikel/10878982/dit-zijn-5-nadelen-van-zonneakkers>
- Komt er een bepaalde straling af van zonnepanelen of zonneparken?

Reactie Raedthuys Pure Energie:

- Het enige geluid dat kan ontstaan, kan van de omvormers die bij het zonnepark horen afkomstig zijn. Dat kan vooral in situaties zijn als de zon hard schijnt en de installatie op vol vermogen werkt. Maar dit is een zeer bescheiden, brommend/zoemend geluid wat vaak wegvalt tegen het omgevingsgeluid. Nu is het een stil gebied, maar de hoeveelheid geluid die van een zonnepark kan komen, is aanzienlijk minder dan wat bijvoorbeeld van een windpark kan komen. Schittering van het zonlicht op de panelen is minimaal, zeker met de nieuwe panelen die daarvoor een coating hebben. Ook kunnen we schittering van het licht tegengaan met een zorgvuldig geplaatste houtwal rondom het zonnepark. Een voorstel is om een excursie naar een zonnepark te organiseren, om het te kunnen ervaren. *Vanuit de zaal worden twee mogelijke zonneparken genoemd die kunnen worden bezocht: bij het vliegveld in Volkelt en in Deurne.*
- Milieuverontreiniging is bij een zonnepark geen issue. Het zijn panelen met silicium erin. Dat is in feite zand. Verder hebben ze een aluminiumrand, glas aan de voorkant en plastic aan de

achterkant. Stoffen die bodemverontreiniging kunnen veroorzaken, zouden moeten oplossen door bijvoorbeeld regenwater en dan uitlopen naar de bodem. Dat gebeurt niet.

- Er komt ook geen straling van de panelen af.

Overig

- Wordt het een zuidopstelling of oost-west-opstelling?
- Wordt er een [SDE+-subsidie](#) aangevraagd voor het zonnepark?
- Wanneer hebben wind- en zonne-energie geen subsidie meer nodig?
- Is de netaansluiting al geregeld?
- Kan dit zonnepark en het windpark dat er komt de netaansluiting delen?
- Hoelang blijft het park bestaan als het is gerealiseerd?
- Wordt er een batterij bij geplaatst om opgewekte energie op te kunnen slaan?

Reactie Raedthuys Pure Energie:

- Er is nog geen keuze gemaakt, maar de voorkeur heeft een zuidopstelling. Het is dan ook mogelijk om aandacht te hebben voor natuur en ecologie. Met een oost-west-opstelling komen er allemaal 'dakjes' op de grond te staan waardoor er niks tussen kan groeien.
- Het is inderdaad de bedoeling om een SDE+-subsidie aan te vragen voor het zonnepark, om de financiering rond te krijgen. Maar daarvoor is wel een vergunning nodig en zover zijn we nog niet. De procedure om een vergunning te krijgen, is nog niet begonnen. Eerst praten we met de omgeving om te kijken of we samen een plan kunnen maken.
- De SDE+-subsidie is nodig, omdat het op dit moment duurder is om met wind en zon energie op te wekken dan met fossiele brandstoffen. De overheid dekt de onrendabele top tussen opbrengst van een kilowattuur (kWh) op de energiemarkt en de kostprijs van een kWh uit een zon- of windpark. De exploitant van het park krijgt een bedrag per kWh die wordt geproduceerd. Het verschil tussen de kostprijs en de marktprijs van een kWh wordt minder groot als de prijs van energie stijgt, en dan is er minder subsidie nodig. De SDE+ daalt jaarlijks, omdat de overheid sterk erop stuurt dat duurzame energie steeds goedkoper wordt. We moeten dus op steeds efficiëntere wijze elektriciteit produceren. De SDE+ zal waarschijnlijk nog tot 2025 bestaan, is nu de gedachte. Mogelijk dat dan duurzame en fossiele energie gelijk aan elkaar zijn. Hoe de stroomprijs zich de komende jaren ontwikkelt, is afwachten. Maar dat de kostprijs van zon- en windenergie verder daalt, lijkt erg aannemelijk. Wanneer de subsidie niet meer nodig is, is dus moeilijk te zeggen. Al zouden wij ook liever zonder subsidie willen werken.
- Als het plan zo ver is, zal netbeheerder Enexis een netaansluiting verzorgen. Dat is overigens pas aan de orde als er een vergunning is. Enexis voert dat uit, maar wij moeten het betalen. Dat is onderdeel van de ontwikkelkosten.
- Het wind- en zonnepark op dezelfde netaansluiting lijkt niet haalbaar, daarvoor is de aansluiting niet zwaar genoeg.
- De SDE+ wordt afgegeven voor een periode van 15 jaar. In die tijd betaal je als exploitant jouw lening terug, schrijf je het project af en verdien je jouw investering terug, Maar technisch kan het park er 25 tot 30 jaar staan. Daarna wordt de grond in de oorspronkelijke staat teruggebracht en kan het weer benut worden voor agrarisch gebruik.
- Op dit moment denken wij er niet aan om een batterij bij het zonnepark te plaatsen voor de opslag van energie. De technische ontwikkelingen zijn daarvoor nog niet ver genoeg om er in te kunnen investeren. Wellicht kan het in de toekomst, maar nu niet. Een ander nadeel is dat met batterijen het project ook uitgebreider wordt, onder andere doordat er brandgangen en dergelijke nodig zijn.